

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД НИШ
ГРАДСКА УПРАВА ЗА ГРАЂЕВИНАРСТВО
Број: 353-1778/2024-06
Ниш, 30.10.2024.година

МАРЈАНА ШИВАЧ
04. 11. 2024.
JF

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД
ЗА УРБАНИЗАМ НИШ

Примљено: 31. 10. 2024		
Сектор	Број	Прилог
	2816/1	

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ НИШ

Ниш, улица 7. јули бр.6

Предмет: Достава Студије заштите непокретних културних добара
на територији градске општине Медијана

У складу са одредбама Одлуке изради Шестих измена и допуна Плана генералне регулације подручја Градске општине Медијана („Службени лист Града Ниша“, број 42/2024), по претходно прибављеном мишљењу Завода за заштиту споменика културе Ниш, број 665/2-03 од 09.04.2024. године, за предметне Измене и допуне утврђено је да је потребна израда Студије заштите непокретних културних добара.

Завод за заштиту споменика културе Ниш, дописом бр.1661/4-03 од 29.10.2024.године доставио је „Студију заштите непокретних културних добара на територији градске општине Медијана: Простор 1 – Стари нови клинички центар између улица Зетске, Душана Поповића, Војислава Илића и Булевара др.Зорана Ђинђића и Простор 2 – кп.5741/16 КО.Ниш-Ћеле Кула са делом налегле јавне саобраћајне површине (Булевар Медијана)“, бр.1661/3-03 од 15.10.2024.године.

Обзиром да је израда Шестих измена и допуна Плана генералне регулације подручја Градске општине Медијана у току, као Обрађивачу предметног планског документа у прилогу дописа прослеђујемо вам фотокопију наведене Студије заштите непокретних културних добара.

Прилог:

- фотокопија Студије заштите непокретних културних добара на територији градске општине Медијана: Простор 1 – Стари нови клинички центар између улица Зетске, Душана Поповића, Војислава Илића и Булевара др.Зорана Ђинђића и Простор 2 – кп.5741/16 КО.Ниш-Ћеле Кула са делом налегле јавне саобраћајне површине (Булевар Медијана), бр.1661/3-03 од 15.10.2024.године;
- фотокопија дописа Завода за заштиту споменика културе Ниш, бр.1661/4-03 од 29.10.2024.године.

Обрадила:
Јелена Матић, дипл.инж.арх.

Шеф одсека:
Невена Грубић, дипл.инж.арх.

НАЧЕЛНИК

Горан Здравковић, дипл.инж.грађ.

Република Србија

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ НИШ

Ниш, Добричка 2, тел. 018/523-414, факс 018/523-412

E-mail: kontakt@zzsknis.rs

Број: 1661/4-03

Датум: 29.10.2024

Република Србија

ГРАД НИШ

ГРАДСКА УПРАВА ЗА ОРГАНЕ ГРАДА
И ГРАЂАНСКА СТАЊА

29 OCT 2024

Број	Лист	Вредност
06	383-	1

1778

1778

Град Ниш

-Градска управа за грађевинарство-

Генерала Транијеа 10,
18 000 НИШ

Предмет: Достава „Студије заштите непокретних културних добара на територији ГО Медијана: Простор 1 – Стари Нови Клинички центар између Улица Зетске, Душана Поповића, Војислава Илића и Булевара др Зорана Ђинђића и Простор 2 – КП 5741/16, КО Ниш Ћеле Кула са делом налегле јавне површине“

У прилогу дописа достављамо вам „Студију заштите непокретних културних добара на територији ГО Медијана: Простор 1 – Стари Нови Клинички центар између Улица Зетске, Душана Поповића, Војислава Илића и Булевара др Зорана Ђинђића и Простор 2 – КП 5741/16, КО Ниш Ћеле Кула са делом налегле јавне површине (2 штампана примерка).

Обрадила,

Елена Васић Петровић, дипл.инж.арх-саветник

Доставити:

- наслову
- архиви ЗЗСК Ниш

Република Србија
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ НИШ
Ниш, Добричка 2, тел. 018/523-414, факс 018/523-412
Е-mail: kontakt@zzsknis.rs
Број: 1661/3-03
Датум: 15.10.2024.

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД
ЗА УРБАНИЗАМ НИШ

Примљено: 31.10.2024		
Сектор	Број	Прилог
	2816/2	

СТУДИЈА ЗАШТИТЕ НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА
НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ МЕДИЈАНА:

ПРОСТОР 1 - СТАРИ И НОВИ КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР
ИЗМЕЂУ УЛИЦА ЗЕТСКЕ, ДУБАНА ПОПОВИЋА.
ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА И БУЛЕВАРА ДР ЗОРАНА ЋИНЂИЋА

ПРОСТОР 2 - КП 5741/16, КО НИШ-БЕЛЕ КУЛА СА
ДЕЛОМ НАЛЕГЛЕ ЈАВНЕ САОБРАЋАЈНЕ ПОВРШИНЕ
(БУЛЕВАР МЕДИЈАНА)

Аутор:
Елена Васић Петровић, дипл.инж.арх. - конзерватор саветник

Садржај

1. Увод
2. Основни подаци о предметним просторима
3. Просторни обухват студије
4. Непокретна културна добра и мере техничке заштите
5. Одлуке и решења о проглажењу НКД
6. Опште мере техничке заштите

1. Увод

Израда "Студије заштите непокретних културних добара на територији ГО Медијана за простор 1 - Стари и нови Клинички центар између улица Зетске, Дуђана Поповића, Војислава Илића и Булевара др Зорана Ђинђића и простор 2 - КП 5741/16, КО Ниш-Беле Кула са делом налегле јавне саобраћајне површине (Булевар Медијана)" иницирана је покретањем измена и допуна просторно-планске документације (Пете измене и допуне Генералног урбанистичког плана града Ниша 2010-2025 и Шестих измена и допуна Плана генералне регулације ГО Медијана).

Студија је израђена, пре свега за потребе израде предметних измена, које обухватају површину од 24,6 хектара..

У циљу израде Студије извршена су истраживања на терену у септембру и октобру месецу 2024. године и извршен је увид у званичну архиву и расположиву документацију службе заштите непокретних културних добара.

2. Основни подаци о предметним просторима

Предметни "простор 1" обухваћен поменутих изменама и допунама садржи поред осталог и веома богато градитељско наслеђе, а један од објеката заједно са припадајућом парцелом проглашен је за непокретно културно добро. Градитељско наслеђе сведочи о значајним донетима становништва овог дела земље не само у области градитељства већ и у културном, историјском и економском смислу. Као вишеслојна историјска и културна баштина, непокретна културна добра чувају се и уграђују у развојне перспективе посебним третманом у просторно-планској документацији.

Предметно подручје обухвата једно проглашено непокретно културно добро – споменик културе од великог значаја – Зграда Пастеровог завода.

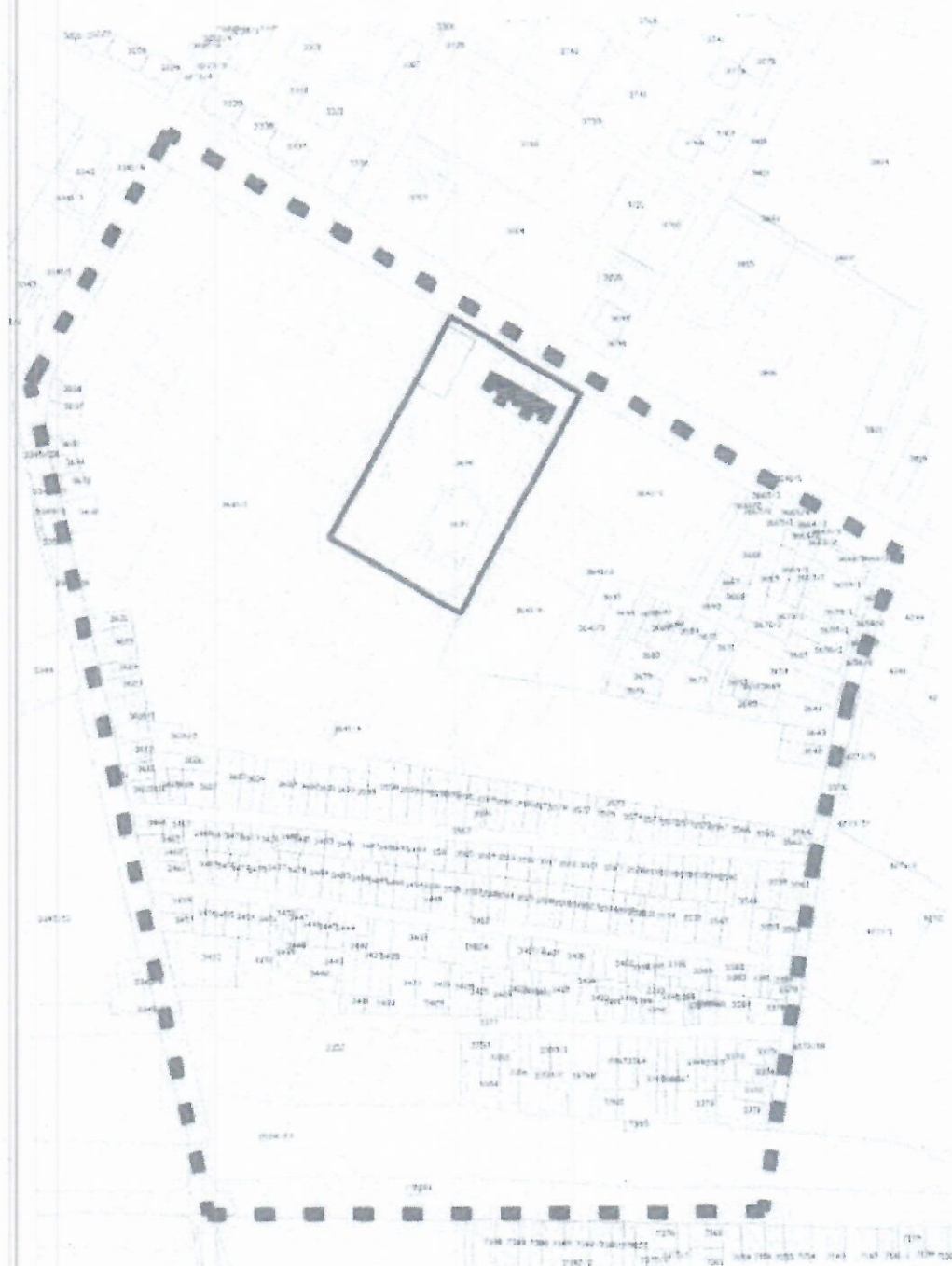
Предметни "простор 2" обухваћен поменутих изменама и допунама директно се ослања на један од најзначајнијих археолошких локалитета на простору града Ниша.

Предметно подручје припада непосредном окружењу НКД МЕДИЈАНА Бресје, археолошко налазиште од изузетног значаја.

Ово су разлози из којих је дато мишљење да је неопходна израда студија заштите, како би се сагледали адекватно сви аспекти заштите непокретних културних добара.

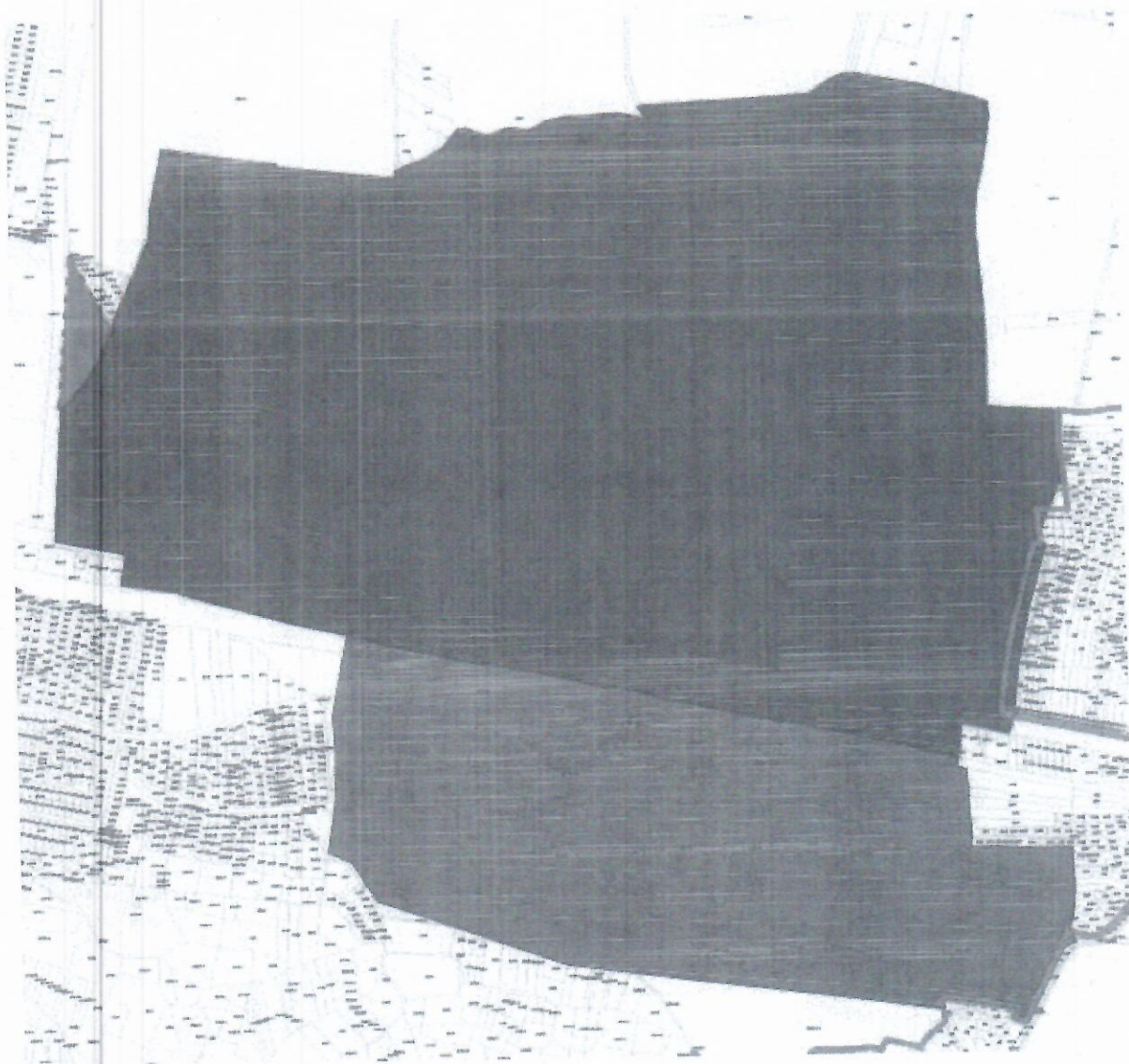
3. Просторни обухват студије

Студија анализира превасходно "простор 1" и то у деловима који садрже зграде јавне намене, у директној су вези са заштићеном парцелом и припадајућим објектима и функционално чине целину Клиничког центра Ниш, што чини северни део обухвата.

Графички прилог бр.1 - простор непокретног културног добра од великог значаја -
Пастеров завод, у оквиру предметног "Простора 1"

"Простор 2" обрађен је само у смислу превентивне заштите због близине и значаја археолошког налазишта Медијана, те адекватног и правовременог сагледавања могућих последица и ограничавајућих фактора, приликом изградње на овом простору.

Графички прилог бр.2 - предметни "Простор 2" (зелено поље лево) и његов однос са заштићеним подручјем непокретног културног добра од изузетног значаја - Археолошко налазиште Медијана и припадајућим простором под претходном заштитом

4. *Непокретна културна добра*

Према Закону о културним добрима и Закону о културном наслеђу у групу непокретних културних добара спадају **културни предели**, споменици културе, просторне културно-историјске целине, археолошка налазишта и знаменита места. Набројана културна добра утврђују се и проглашавају одлукама и решењима надлежних органа и штите се одредбама поменутих Закона.

Добра која уживају претходну заштиту по основу покретања поступка за њихово проглашење, као и по основу евиденције у службеној документацији Завода штите се истим Законом.

Заштићена околина непокретних културних добара и добра која уживају претходну заштиту, у погледу предузимања мера заштите и свих других интервенција, има исти третман као и заштићена непокретна културна добра.

Споменици, бисте, спомен-плоче и друга спомен-обележја, посвећена значајним личностима и догађајима такође уживају претходну заштиту, по основу евидентирања у службеној документацији Завода у складу са Законом.

Непокретна културна добра и добра која уживају претходну заштиту не смеју се уништити или оштетити, нити се без сагласности у складу са Законом о културним добрима, може мењати њихов изглед, својство или намена.

Као трајне, неуништиве вредности и сведочанства људског стварања непокретна културна добра и њихова заштита налазе места у највишим планским документима. Сходно томе и кроз предметне измене и допуне, треба сагледати услове и мере заштите непокретних културних добара и добра под претходном заштитом и обезбедити њихову објективну валоризацију и адекватну трајну заштиту. Планом треба створити предуслове за пуно коришћење културне баштине у функцији најбољег развоја и напретка средине.

То се подједнако односи на све врсте непокретних културних добара.

-ПРОСТОР 1-

ОПШТИ ПОДАЦИ

Назив:

Зграда Пастеровог завода

Општина:

Медиана

Место:

Ниш-медиана

Адреса:

Ул. Булевар др Зорана Ђинђића 50

Надлежност:

Завод за заштиту споменика културе Ниш

Територијално надлежни завод:

Завод за заштиту споменика културе Ниш

Број у централном регистру:

СК 311

Датум уписа у централни регистар:

23/12/1982

Број у регистру Завода за заштиту споменика културе Ниш:

СК 86

Датум уписа у регистар Завода за заштиту споменика културе Ниш:

31/03/1983

Решење/Одлука о проглашењу за НКД:

Решење Завода за заштиту споменика културе у Нишу број 2103/и од 24.12.1975. године

Resenje Zavoda za zastitu spomenika kulture u Nisu za zgradu Pasterovog zavoda broj 2103-i od 24.12.1975.god..pdf

Категорија:

Непокретно културно добро од великог значаја

Број и датум службеног гласила одлуке о категоризацији:

"Службени гласник Социјалистичке Републике Србије" број 14/79

Odluka o kategorizaciji Sluzbeni glasnik SRS broj 14 od 7. aprila 1979. Zgrada Pasterovog zavoda.pdf

Врста:

Споменик културе

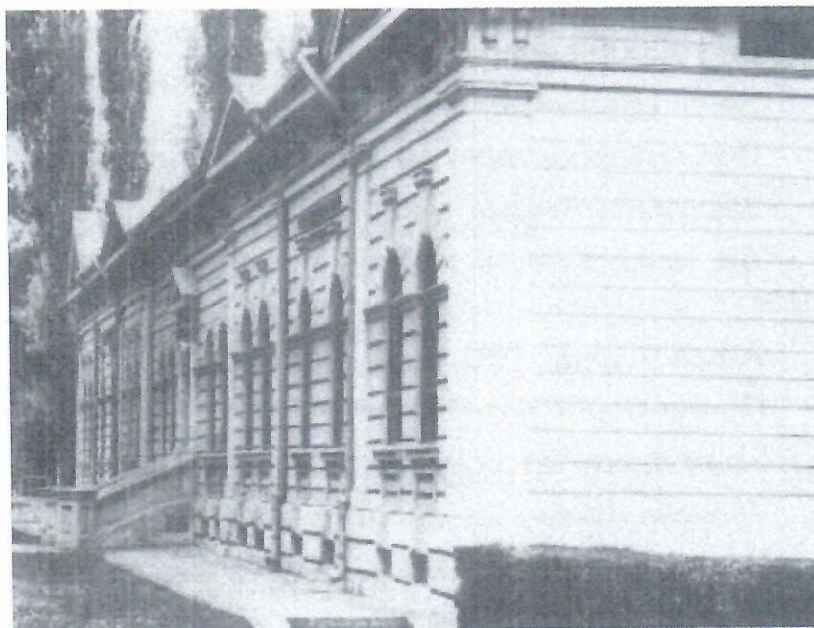
Период настанка / датовање

Израђена 1900. год.

ОПИС

У згради Пастеровог завода, на Булевару Зорана Ђинђића бр. 50, завршеној 1900. по пројекту непознатог архитекте, отпочела је са радом прва здравствена установа за превентивну медицинску заштиту на Балкану. Приземна је грађевина, основе у облику слова "П" у првобитном централном габариту, са средишњим холем на који се надовезују по две просторије за прегледе и по једна пространа лабораторија. Габарит објекта добија дугу хоризонталну силуету доградњом бочних крила 1923-1926, када је зграда претворена у Епидемиолошки, па у Хигијенски завод, али су симетричност и стилске одлике сачувани. Зграда је академски компонована, у духу еклектичких схватања са декоративним елементима ренесансе и класицистичким поретком у систему декорације и строгој геометријској структуралности маса (лучно завршени прозори груписани у парове, наизменично надвишени атиком или архитравно решеним кровним венцем и одвојени пиластрима, кровни венац са конзолама, рустично наглашен сокл).

Први озбиљнији конзерваторско-рестаураторски одвијали су се у периоду од 1978. до 1984. године, после чега је зграда добила нову намену (Музеј здравствене културе, седиште Српског лекарског друштва и школа здравственог образовања)¹.

Последњи парцијални конзерваторско-рестаураторски радови на згради започети су 2015. године и са прекидима трају до данас.

¹ Преузето са: https://nasledje.gov.rs/index.cfm/spomenici/pregled_spomenika?spomenik_id=45851, приступљено 24.10.2024.

МЕРЕ ТЕХНИЧКЕ ЗАШТИТЕ

Према нашећим законима из области заштите културног наслеђа и културних добара, мере техничке заштите односе се и прописују се за не само за објекат на који се односи заштита, већ и на припадајућу катастарску парцелу и све објекте који се на њој налазе. Уколико се објекти са суседних парцела, ослањају на предметну парцелу примењује се исти принцип и за њих.

У овом случају, када се ради о непокретном културном добру од великог значаја - Партеров завод, мере техничке заштите прописују се за КП 3696 и 3697 КО Ниш - Теле Кула, као и за све припадајуће објекте. ово подразумева и било какве радове у партеру, на инфраструктури и све друго што може утицати на споменичка својства читавог заштићеног простора.

-ПРОСТОР 2-

Предметно подручје припада непосредном окружењу НКД МЕДИЈАНА Бресје, археолошко налазиште од изузетног значаја.

МЕРЕ ТЕХНИЧКЕ ЗАШТИТЕ

ОБАВЕЗНО ЈЕ ИСХОДОВАТИ ТЕХНИЧКЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД НАДЛЕЖНОГ ЗАВОДА – РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ БЕОГРАД, односно пре израде Идејног решења или Идејног пројекта, претходно мишљење исте институције, како би се иста усагласила.

ОБАВЕЗНО ЈЕ предвидети археолошки надзор, односно праћење свих земљаних радова.

5. Одлуке и решења о проглашењу

Br. 2403/1

24. 12. 1975. god.

HM

Na osnovu člana 56, a i člana 4. i 28 Zakona o zaštiti spomenika kulture (Sl. glasnik SRS 3/66) i člana 202 ZUP-a u postupku pokrenutom po službenoj dužnosti u upravnoj stvari utvrđivanja svojstva spomenika kulture zgrade Pasterovog zavoda u Nišu, donosi se sledeće rešenje:

Na nepokretnosti koja se vodi u katastru pod posedovnim listom br. 121, KO Niš - "Čele-kula", SO Niš, katastarska parcela br. 2349, IMA SVOJSTVO SPOMENIKA KULTURE.

Na nepokretnosti koja se vodi u katastru pod posedovnim listom br. 121, katastarska parcela 2349 - društvena svojina, korisnik Zavod za zdravstvenu zaštitu u Nišu, - Institut za socijalnu medicinu Medicinskog fakulteta Univerziteta u Nišu, ne mogu se izdati, dozidjivati niti rušiti objekti bez prethodne dozvole Zavoda.

Na osnovu ovog rešenja izvršiti upis u register Zavoda za zaštitu spomenika kulture.

Rešenje dostaviti: Sekretarijatu za društvene službe SO Niš, korisniku Institutu za socijalnu medicinu Medicinskog fakulteta Univerziteta u Nišu, Odeljenju za dokumentaciju, pravnoj službi Zavoda, Konzervatorskom odeljenju, a po izvršenom upisu u register i nadležnom Sudu na postupak u smislu člana 32 Zakona o zaštiti spomenika kulture, Republičkom zavodu za zaštitu spomenika kulture Beograd.

O b r a z l o ž e n j e

Početkom 20. veka u Nišu otpočela je sa radom prva zdravstvena ustanova u oblasti preventivne medicinske zaštite u Jugoslaviji, poznata pod imenom Pasterov zavod. Zgrada Pasterovog zavoda koja se danas nalazi u Ulici braće Teskovića završena je krajem 1900. godine, sa arhitekturom u karakteristikama eklektičkog renesansa. Prvobitno, objekat se sastojao samo iz centralnog dela, a kasnije 1923. godine dozidana su dva bočna aneksa, sa ukapanjem u postojeću arhitekturu objekta.

Prvi pokušaj osnivanja Pasterovog zavoda, odnosno Bakteriološko higijenskog zavoda pokrenut je u Srbiji još 1886. godine, odmah posle završetka srpsko-bugarskog rata. Ovaj prvi pokušaj osnivanja Zavoda je propao, da bi 12 godina kasnije bila ponovo pokrenuta akcija od dr Mihajla Markovića, koji je svojim novim predlogom najpre upoznao komandanta vojske Milana Obrenovića. Otuda se u dokumentima i tvrdi da je inicijator za osnivanje ove zdravstvene ustanove bio dr M. Marković.

Osnivanje ove medicinske institucije u Nišu, a ne u Beogradu, doprinelo je više razloga. Niš je u vreme ostvarivanja zahteva za podizanje Pasterovog zavoda bio najznačajnije uporište dinastije Obrenovića. Oba kralja, Aleksandar i njegov otac Milan boravili su uglavnom u Nišu, koji je tada smatran novom prestonicom Srbije i gde je sve do 1903. godine u više saziva sedela Narodna skupština.

U vreme otvaranja Pasterovog zavoda Niš je posle Beograda, najveći i najznačajniji grad Srbije. U ovo vreme u Nišu je već postojale nekoliko zdravstvenih ustanova.

11/10/12
12.10.12

1111

Kao građanska zdravstvena ustanova ovaj objekat je funkcionisao do šezdesetih godina ovog veka, kada je zbog dotrajalosti instalacija i vlaženje zidova postao neupotrebljiv.

Kao objekat građanske arhitekture akademskog stila sa elementima neorenesanse, a u prvom redu zbog svoje prvobitne namene jedinstvene zdravstvene ustanove ove vrste u tadašnjoj Srbiji, razlog je što je Zavod ovaj objekat stavio pod zaštitu Zakona.

Protiv ovog rešenja može se izjaviti žalba Republičkom sekretarijatu za kulturu SR Srbije, u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Žalba se podnosi preko ovog Zavoda u dva primerka.

[Signature]
Miroslav Mitrović

147

На основу члана 72. став 1. Закона о заштити културних добара („Службени гласник СРС“, број 28/77),

Скупштина Социјалистичке Републике Србије на седници Већа удруженог рада од 29. децембра 1978. године и на седници Друштвено-политичког већа од 29. децембра 1978. године и Скупштина Републичке заједнице културе на седници од 29. марта 1979. године, донеле су

ОДЛУКУ О УТВРЂИВАЊУ НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА ОД ИЗУЗЕТНОГ ЗНАЧАЈА И ОД ВЕЛИКОГ ЗНАЧАЈА

Члан 1.

Утврђује се да су од изузетног значаја непокретна културна добра наведена у списку непокретних културних добара од изузетног значаја, I ред. бр. 1 до 6, II ред. бр. 1 до 3, III ред. бр. 1 до 5, IV ред. бр. 1 до 5, који је саставни део ове одлуке.

Члан 2.

Утврђује се да су од великог значаја непокретна културна добра наведена у списку непокретних кул-

турних добара од великог значаја, I ред. бр. 1 до 114, II ред. бр. 1 до 5, III ред. бр. 1 до 3, IV ред. бр. 1 до 6, који је саставни део ове одлуке.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Социјалистичке Републике Србије“.

РС број 29

У Београду, 29. марта 1979. године

Скупштина Социјалистичке Републике Србије

Председник
Већа удруженог рада, Председник Скупштине,
Бранислав Пенезић, с. р. Душан Чкрелић, с. р.

Председник
Друштвено-политичког
већа,
Милутин Милошевић, с. р.

Председник
Скупштине Републичке
заједнице културе,
Борис Иљенко, с. р.

СПИСАК

НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА ОД ИЗУЗЕТНОГ ЗНАЧАЈА

1. СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ

Ред. број	Назив	Где се налази општина	Насељено место и адреса	Напомена
1	2	3	4	
1.	Црква св. Ахилија	Ариље	Ариље	Налази се у центру насеља
2.	Некропола стећака	Вајина Вашта	Перућац	Налази се на обали Дрине
3.	Београдска тврђава	Стари град	Београд Калемегдан 14	
4.	Конак Књегинје Љубице	Стари град	Београд Кнеза Симе Марковића 8	
5.	Доситејев лицеј	Стари град	Београд Господар Јевремова 21	
6.	Капетан Мишино здање	Стари град	Београд Студентски трг 1	
7.	Саборна црква	Стари град	Београд 7. јула 5	
8.	Зграда Музеја 4. јула 1941.	Савски венац	Београд Булевар октобарске револуције 10	
9.	Зграда илегалних партијских штамарија	Савски венац	Београд Вањички венац 12	
10.	Конак кнеза Милоша	Раковица	Београд, Топчидер	У споменичку целину спадају црква и обелиск кнеза Милоша, свештеничка кућа и др.
11.	Манастир Прохор Пчињски	Бујановац	Кленике	У манастирском конаку одржано је августа 1944. године прво заседање АСНОМ-а
12.	Манастир Покајница	Велика Плана	Старо село	
13.	Тврђава Голубац	Голубац	Голубац	Средњовековни утврђени град на обали Дунава, 4 км источно од насеља

1	2	3	4
14. Таково	Горњи Милановац	Таково	Црква брвнара са спомеником посвећеним подизању II српског устанка 1815. године
15. Манастир Мањасија	Деспотовац	Деспотовац	Налази се 2 км од Деспотоваца на путу према Ресавици
16. Део римског Лимеса, Трајанова табла и део пута	Кладово	Костол	
17. Зграда Окружног начелства и Суда	Крагујевац	Крагујевац Драгоч Варјактарезића 10	
18. Кућа Светозара Марковића	Крагујевац	Крагујевац Светозара Марковића 23	Налази се у црквеној порти
19. Собрашице	Крагујевац	Лужнице	
20. Манастир Жича	Краљево	Крушевица	Налази се у Ибарској клисури, око 20 км јужно од Краљева
21. Манастир Студеница	Краљево	Студеница	Зграда у којој је одржано војнополитичко саветовање 20. IX 1941.
22. Средњовековни град Маглич	Краљево	Маглич	
23. Столице	Крупањ	Бршница	
24. Црква св. Стефана — Лазарица са Крушевачким градом	Крушевац	Крушевац	
25. Црква св. Николе	Куришумлија	Куришумлија	Рушевине цркве, на левој обали Топлице, 3 км источно од насеља
26. Црква св. Богородице	Куришумлија	Куришумлија	
27. Спомен костурница	Лазаревац	Лазаревац	
28. Спомен костурница на Церу	Лозница	Текериш	
29. Родна кућа Вука Караџића	Лозница	Тршић	Налази се на врху Јагодње
30. Спомен костурница на Мачковом камену	Љубовија		Остаци праисторијског насеља пренесени и заштићени на новој локацији на обали Дунава, код ушћа Вољетинске реке
31. Лепенски Вир	Мајданпек		Налази се на локалитету Црквине
32. Спомен обележје Деспоту Стефану Лазаревићу	Младеновац	Марковац	Налази се у порти нове цркве
33. Хајдук Вељкова барутана	Неготин	Неготин	
34. Рановизантијска гробница са фрескама	Ниш	Ниш (Јагодин мала)	
35. Веле-кула	Ниш	Косовке девојке 6	
36. Логор	Ниш	Ниш	
37. Манастир Ђурђеви Ступови	Нови Пазар	Браће Тасковића 66	
38. Петрова црква	Нови Пазар	Ниш	Налази се на брду изнад Новог Пазара
39. Манастир Сопотани	Нови Пазар	12. фебруара 66	
40. Остаци средњовековног града Рас	Нови Пазар	Врболози	
41. Стара кућа	Пирот	Нови Пазар	
42. Манастир Бања	Прибој	Дољани	Споменичка целина која обухвата Утврђење — Градину, подграђе, Трговиште и некрополу
43. Манастир Милешева	Пријеполје	Вубреговићи	
44. Партизанска болница	Пријеполје		
45. Горња Добриња	Пожега	Пирот Моше Пијаде 49 Бања Милешево Пријеполје	Конзервиране рушевине са спомеником
		Горња Добриња	Споменичка целина која обухвата цркву, чардак, неколико надгробних споменика и спомен обележје на месту рођења кнеза Милоша

1	2	3	4
46. Манастир Градац	Рашка	Градац	
47. Манастир Каленић	Рековац	Каленићки Прњавор	
48. Смедеревска тврђава	Смедерево	Смедерево	
49. Зграда Музеја устанка 1941.	Титово Ужице	Титово Ужице Угао Титова и Хероја Дејовића 18	
50. Зграда Партизанске штампарије „Борба“	Титово Ужице	Титово Ужице Милонца Марковића 95	
51. Зграда Главног НОО Србије	Титово Ужице	Титово Ужице Бука Караџића 8	
52. Зграда расадника	Титово Ужице	Крчагово	
53. Кадињача	Титово Ужице	Заглавак	
54. Стари Хан	Титово Ужице	Кремна	
55. Карађорђева Топола са Опленцом	Топола	Топола	Споменичка целина која обухвата остатке утврђења са кулом, црквом, конаком и спомеником Карађорђу као и маузолеј на Опленцу
56. Манастир Љубостиња	Трстеник	Прњавор	
57. Манастир Раваница	Ђуприја	Сење	
58. Родна кућа Димитрија Туцовића	Чајетина	Гостиље	
59. Виноградарски подрум	Чачак	Атеница	Власништво Бошка Поповића
60. Спомен-капела са костурницом	Шабац	Прњавор	

II. ПРОСТОРНЕ КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКЕ ЦЕЛИНЕ

1	2	3	4
1. Подручје Кнез Михаилове улице	Стари град	Београд	Трг Републике, Васина, Узуз Миркова, Тадеуша Кошћушког, Париска, Грачаничка, Топличина и Обилићев венац
2. Стара Чаршија Тешњар	Ваљево	Ваљево	Захвата подручје улица Илије Бирчанина и Иве Лоле Рибара са непосредним прилазима и кејом
3. Стара чаршија	Нови Пазар	Нови Пазар	Обухвата Улицу Првог маја

III. АРХЕОЛОШКА НАЛАЗИШТА

1	2	3	4
1. Винча — локалитет Вели брег	Гроцка	Винча	Налази се на обали Дунава
2. Виминачиум	Пожаревац	Костолац	Налази се у атару села Стари Костолац
3. Гамзиград	Зајечар	Гамзиград	Налази се 10 км североисточно од Зајечара, између села Звездана и Гамзиграда
4. Царичин град	Лебане	Прекопчелица	Налази се на простору између Свињаричке и Царичинске реке
5. Медиана, локалитет Брзи Брод	Нини	Нини Булевар Вељка Влаховића 66	

IV. ЗНАМЕНИТА МЕСТА

1	2	3	4
1. Марићевика јаруга	Аранђеловац	Орашац	Део простора у природи везан за подизање Првог српског устанка, са споменичким обележјима

1	2	3	4
2. Радовањски Луг	Велика Плана	Радовање	Место погубљења Карађорђа са спомен црквом
3. Бела Црква	Крупањ	Бела Црква	Место подизања устанка 7. јула 1941. год. са зградом бивше кафане, општине, старе школе и цркве, са споменицима и спомен обележјима
4. Спомен парк „Крагујевачки октобар“ у Шумарицама	Крагујевац	Крагујевац	Део простора са хумкама, спомен обележјима и Музејом 21. октобра 1941.
5. Спомен парк Бубањ	Ниш	Бубањ	Место стрељања родољуба налази се на брду Бубањ

СПИСАК

НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОВАРА ОД ВЕЛИКОГ ЗНАЧАЈА

I. СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ

Ред. број	Назив	Г д е с е н а л а з и Општина	Насељено место и адреса	Напомена
1	2	3	4	
1. Манастир Дренча	Александровац	Дренча		
2. Манастир Руденица	Александровац	Руденица		
3. Црква брвнара	Варајево	Вранић		
4. Вајракли џамија	Стари град	Београд Господар Јевремова 11		
5. Манакова кућа	Савски венац	Београд Гаврила Принципа 12		
6. Манастир Раковица	Раковица	Београд Патријарха Димитрија 66		
7. Дом Јевреме Грујића	Стари град	Београд Доле Рибара 17		
8. Шеик Мустафино турбе	Стари град	Београд, на углу Вишњићеве и Браће Југовића		
9. Задужбина Николе Спасића	Стари град	Београд Кнеза Михаила 33		
10. Споменик кнез Михаила	Стари град	Београд Трг Републике		
11. Зграда Смедеревске банке	Стари град	Београд Теразије 39		
12. Зграда III мушке гимназије	Врачар	Београд Његошева 15		
13. Зграда Официрске задруге	Савски венац	Београд Масаријева 4		
14. Зграда Београдске задруге	Савски венац	Београд Карађорђева 48		
15. Докторова кула	Савски венац	Београд Кнеза Милоша 103		
16. Зграда I српске опсерваторије	Врачар	Београд Булевар ЈНА 8		
17. Прва варошка болница	Палилула	Београд Ц. Вашингтона 19		
18. Зграда Реалке	Стари град	Београд Узун Миркова 14		
19. Зграда Министарства правде	Стари град	Београд Теразије 41		

1	2	3	4
20.	Зграда Управе фондова	Стари град	Београд
21.	Зграда Народне банке	Стари град	Трг Републике 1-а Београд
22.	Дом Јована Цвијића	Стари град	7. јула 12 Београд
23.	Зграда Министарства просвете	Стари град	Јелене Бетковић 5 Београд
24.	Зграда хотела „Москна“	Стари град	Маршала Тита 2 Београд
25.	Стара кућа на Варош капији	Стари град	Балканска 1 Београд
26.	Крсмановићева кућа на Теразијама	Савски венац	Грачаничка 10 Београд
27.	Божичева кућа	Стари град	Теразије 66 Београд
28.	Зграда старе телефонске централе	Стари град	Господар Јевремова 19 Београд
29.	Кућа Димитрија Давидовића	Земун	Косовска 47 Земун, угао М. Тита и Давидовићеве Земун
30.	Кућа породице Карамата	Земун	Матије Гупца 17 Земун, угао Бежанијске и Светосавске Земун
31.	Ичкова кућа	Земун	Гајена 15 Јаково
32.	Ливница „Пантелић“	Земун	
33.	Манастир Фенек	Земун	
34.	Средњовековни град Козник	Брус — Град	
35.	Место стрељаних жртава са гробницом и црквом у Кривој Реци на Копаонику	Брус	Крива Река
36.	Манастир Пустинја	Ваљево	Покута
37.	Манастир Велије	Ваљево	Велије
38.	Црква брвнара	Ваљево	Миличиница
39.	Манастир Копорин	Велика Плана	Копорин
40.	Тврђава Рам	Велико Градиште	Рам
41.	Стари амам	Врање	Врање
42.	Пашини конаци	Врање	V. конгреса 24 Врање
43.	Кућа Боре Станковића	Врање	Пиконирска 1 Врање
44.	Манастир Враћевшница	Горњи Милановац	Баба Златина 9 Враћевшница
45.	Римска гробница у Врстовику	Гроцка	Врстовик
46.	Цинцарска кућа у Гроцкој	Гроцка	Гроцка
47.	Ранчићева кућа у Гроцкој	Гроцка	17. октобра 7 Гроцка
48.	Александров поткоп у Сењском руднику	Деспотовац	Мајевичка 9 Сењски рудник
49.	Манастир Поганово	Димитровград	Поганово
50.	Тршка црква	Жагубица	Милатовац
51.	Тврђава Фетислам	Кладово	Кладово
52.	Црква св. Богородице	Књажевац	Доња Каменица
53.	Грађевине из времена Обреновића	Крагујевац	Крагујевац
54.	Зграда Гимназије	Крагујевац	Крагујевац
55.	Зграда Старе Скупштине	Крагујевац	Браће Јашића 1 Крагујевац
56.	Зграда Ливнице са ковачницом	Крагујевац	Шпанских бораца 66 Крагујевац
57.	Манастир Вољача	Крагујевац	у комплексу Завода Црвена застава
58.	Манастир Благовештење Рудничко	Крагујевац	Страгари Страгари

Данас Народни музеј

18 км западно од
АлександровцаСпоменичка целина: место
стрељаних 1942. године, гроб-
ница и цркваоко 25 км западно од
Великог ГрадиштаСпоменичка целина из вре-
мена Обреновића: стара црк-
ва, Амидин конак, кнез Ми-
хајлов конак

1	2	3	4
59. Црква св. Николе	Крагујевац	Рамаћа	
60. Манастир Драча	Крагујевац	Драча	
61. Црква брвнара са гробљем у Цветкама	Краљево	Цветке	
62. Господар Васин конач	Краљево	Краљево	
63. Зграда основне школе „IV Краљевачки батаљон“	Краљево	Краљево	
64. Манастир Наупаре	Крушевац	Краљево	Карађорђева 3
65. Зграда Окружног начелства	Крушевац	Краљево	Војводе Степе 2
66. Манастир Боговађа	Лајковац	Наупаре	
67. Манастир Тронуша	Лозница	Крушевац	
68. Споменик и костурница стрељаним жртвама	Лозница	Пана Ђукића 1	
69. Стара црква	Неготин	Боговађа	
70. Кућа Стевана Мокрањца	Неготин	Коренита	
71. Нишка тврђава	Ниш	Драгинац	
72. Зграда Официрског дома	Ниш	Неготин	
73. Зграда старог Начелства	Ниш	Неготин	
74. Зграда Пастеровог завода	Ниш	Доситејева 7	
75. Средњовековни град Копријан (Курвинград)	Ниш	Ниш	
76. Црква брвнара	Нова Варош	Ниш	
77. Црква брвнара	Нова Варош	Орловића Павла 28а	
78. Средњовековни град Јелеч	Нови Пазар	Ниш	
79. Новопазарска тврђава	Нови Пазар	Кеј Мике	
80. Амир-агин хан	Нови Пазар	Пажитерића 2	
81. Стари амам	Нови Пазар	Ниш	
82. Алтум-алем џамија	Нови Пазар	Браће Тасковића 50	
83. Дом породице Михајловић	Обреновац	Малопашке	
84. Манастир Сисојевац	Параћин	Кућани	
85. Црква Влаговештење, остаци митрополије и пећинске испоснице код Ждрела у Горњаку	Петровац	Радијевићи	
86. Пиротски град	Пирот	Грубетић	
87. Црква св. Параскеве	Пирот	Војковиће	
88. Зграда „Бела Мачка“	Пирот	Нови Пазар	
89. Родна кућа НХ Петра Лековића	Пожега	Нови Пазар	
90. Манастир Давидовица	Пријеполје	Рифата Бурџевића 2	
91. Црква брвнара	Рача	Нови Пазар	
92. Црква Стара Павлица	Рашка	7. јула 24	
93. Црква Нова Павлица	Рашка	Нови Пазар	
94. Манастир Јошаница	Светозарево	1. маја 79	
95. Кућа Стевана Синђелића	Свилајнац	Обреновац	
96. Стара црква св. Богородице	Смедерево	Маршала Тита 182	
97. Соко град	Соко Бања	Сисевац	
98. Стари хан	Сопот	Ждрело	Горњачка клисура
99. Кућа породице Жујовић	Сопот	Пирот	
100. Бела Црква каранска	Титово Ужице	Станичење	
101. Ужички Град	Титово Ужице	Пирот	
102. Стара Хидроцентрала на Бетини	Титово Ужице	Пирот	
103. Манастир Велуће	Трстеник	Душана Пасковића 28	
104. Катина кућа	Трстеник	Сврачково	

1	2	3	4
105. Манастир Црна Река	Тутин	Рибариће	
106. Срењовикови	Ћићевац	Сталаћ	
град Сталаћ			
107. Црква брвнара са	Чајетина	Доња Јабланица	
старим гробљем			
и сабрашницама			
108. Господар Јованов	Чачак	Чачак	
конак		Св. Марковића 2	
109. Зграда Окружног	Чачак	Чачак	
начелства		Цара Душана 1	
110. Кућа Лужанина	Чачак	Миокови	
111. Овчарско-кабларски	Чачак	Овчар Бања	
манастири		Дучаловићи,	
		Паковраће, Рошци	
112. Шабачки град	Шабац	Шабац, угао	
113. Зграда старе болнице	Шабац	Војводе Мишића	
		и Попа Карана	
		Шабац	
114. Зграда Полугимназије	Шабац	Масарикова 13	

II. ПРОСТОРНЕ КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКЕ ЦЕЛИНЕ

1. Косанчићев венац	Стари град	Београд	Са границама: ул. Кнеза Симе Марковића, Поп Лукине, Фрушкогорска и Косанчићев венац
2. Старо градско језгро	Земун	Земун	Обухвата угао града од центра до обале Дунава.
3. Стара Чаршија	Гроцка	Гроцка	Обухвата Булевар Ослобођења
4. Старо градско језгро	Крагујевац	Крагујевац	Захвата део ул. Маршала Тита, од Трга „Крст“ до Цара Лазара, Лоле Рибара, 27. марта
5. Грчки шор	Крушевац	Крушевац	Обухвата Улицу Вука Караџића

III. АРХЕОЛОШКА НАЛАЗИШТА

1. Градац	Баточина	Градац	Налази се на путу Баточина — Крагујевац на десној обали реке Лепенице
2. Равна — Timacum Minus	Књажевац	Равна	11 км северно од Књажевца на левој обали Тимока испред села Равне
3. Хумска чука	Ниш	Хум	Налази се на брегу изнад села Хум

IV. ЗНАМЕНИТА МЕСТА

1. Карађорђево парк	Врачар	Београд	На овом је месту 1806. г. био устанички логор, а ту се налази и гробље палих устаника за ослобођење Београда. Место је обележено и спомеником
2. Војчинска шума	Земун	Прогар	Део простора у природи са земунцима и два спомен обележја
3. Шанчеви из I српског устанка	Алексинац	Делиград	
4. Бранковина	Ваљево	Бранковина	Целина бранковинске цркве са зградама, гробљем и старом школом
5. Спомен парк Чачалица	Пожаревац	Пожаревац	Место стрељања родољуба са спомеником и костурницом као и костурницом првоармејаца
6. Шанчеви из I српског устанка	Ђуприја	Иванковац	

6. Опште мере техничке заштите

До израде посебних услова за појединачне објекте важе даљи општи услови заштите:

1. Планским мерама не сме бити угрожен интегритет, нити споменичка својства добара под заштитом.
2. Планским мерама треба створити оптималне услове за чување и трајну заштиту и презентацију добара под заштитом.
3. На археолошким локалитетима, на парцелама заштићених добара и на парцелама њихове заштићене околине није дозвољено планирање никакве градње, осим ако се то изричито одобри посебним условима.
4. На заштићеним добрима и њиховој заштићеној околини не смеју се изводити никакви радови, који могу променити њихов садржај, природу или изглед, без претходно прибављених услова и сагласности надлежног завода за заштиту споменика културе.
5. Непокретна културна добра и добра која уживају претходну заштиту могу се користити у својој изворној, или одговарајућој намени, на начин који неће ни у чему угрозити њихова основна споменичка својства.
6. Непокретна културна добра и добра под претходном заштитом не смеју се користити у сврхе које нису у складу са њиховом природом, наменом и значајем, или на начин који може довести до њиховог оштећења.
7. Власник, корисник, или други субјект који по било ком основу располаже непокретним културним добром, или добром под претходном заштитом дужан је да га чува и одржава с пажњом тако да не дође до оштећења или уништења његових споменичких својстава. Није дозвољено да се руши, раскопава, преправља, презиђује, прерађује, или да се изводе било какви други радови који могу променити изглед и вредност културног добра без претходно прибављених посебних услова и сагласности надлежног Завода.
8. Завод за заштиту споменика културе посебним правним актом утврђује конкретне услове чувања, коришћења и одржавања, као и услове за предузимање конкретних мера заштите за свако поједино непокретно културно добро, добро под претходном заштитом, **као и за просторе који припадају њиховој заштићеној околини. АКТ О МЕРАМА ТЕХНИЧКЕ ЗАШТИТЕ за урбанистичке пројекте, који прописује надлежи Завод, прибавља се пре израде Локацијских услова. Односно, у фази исходавања ИНФОРМАЦИЈЕ О ЛОКАЦИЈИ, обавезно је затражити МИШЉЕЊЕ ЗАВОДА О МОГУЋНОСТИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПЛАНИРАНИХ ИНТЕРВЕНЦИЈА.**
9. Плановима треба предвидети интервенције у простору које неће угрозити заштићена непокретна културна добра и добра под претходном заштитом, већ допринети њиховој трајној заштити и пуној афирмацији њихових споменичких вредности.
10. Све интервенције предвиђене плановима, које се на било који начин односе на заштићена непокретна културна добра и добра под претходном заштитом, могу се предузимати само под посебним конкретним условима које утврђује надлежни Завод за заштиту споменика културе.